

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enchiridion Sev Manuale Episcoporum Pro Decretis in
Visitatione, & Synodo, de quacumque re condendis.**

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1650

Canonicorum munera in Choro.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9534

ADDITIO.

- 1 Tertia pars fructuum deducenda ex Dignitatibus, & canonicatibus, pro distributionibus, intelligitur, deductis oneribus. *conc. 7. Apr. 1609.*
- 2 Canonicatus dispensatus in ætate debet admitti ad distributiones. *eadem 10. July, 1627. 13. Januar. & 15. Sept. 1629.*
- 3 Procurator capituli pro negotijs capituli absens lucratur distributiones. *cong. Rit. 21. Augusti 1604.*
- 4 Qui abest pro tuendis iuribus ecclesiæ, vel beneficii sui, lucratur distributiones decisum refert Garz. *in addit. p. 3. cap. 2. num. 49.* Adsit tamen licentia Prælati sui ex Trident. *sess. 21. cap. 1. sine licentia docet Barbof. de canon. c. 24. num. 25.*
- 5 Priuato iniuste debentur omnia. *cong. conc. 21. Junij 1625. & cong. Episcop. 26. May 1625.*
- 6 Potest ille percipere distributiones, qui à capitulo gratulationis causa mittitur ad Pontificem, vel Principem, vel ciuitatem. *Monet. de distribut. par. 29. 11. num. 92.*
- 7 In Prouincia Mediolanensi ex priuilegio Apostolico 20. Octob. 1597. quilibet canonicus Episcopo Pontificalia munera, seu quicquid aliud ad ecclesiam suam spectans in ciuitate, vel Diocesi exercenti, auxilio est, vel dum idem canonicus Pœnitentiæ, vel Eucharistiæ sacramentum ministrat, vel etiam rem facit sacram in cathedrali, si de iussu Episcopi prædicta exerceat distributiones, ac si præsens in choro esset, ita testatur Casar Specianus in Synod. Cremon. A. 1599.
- 8 Canonici cathedralium, qui nondum fecerunt primam residenciam, neque fidei professionem emiserunt, non possunt haberi pro præsentibus, licet pro negotijs capituli absentes fuerint. *decisum refert Garz. de benef. p. 3. cap. 3. num. 52.*
- 9 Vicarius canonicus in habitu Prælati- tio amittit distributiones. *cong. Rit. 2. Aug. 1605. 5. Julij 1614.*
- 10 Etiam eas, quæ dantur ob processiones *ead. sepe. 20. Dec. 1601. Febr. 1604. 16. Jul. 1607. 7. Aug. 1610. 21. Dec. 1613. 1. Octob. 1616. 4. Apr. 1620.*
- 11 Idem dic de canonico Protonotario *ead. 27. Febr. 1610. 28. Jun. 1612. 7. Aug. 1621. Barb. Ganant. Man.*

- 12 Idem de eo, qui gestat Rochetum sub cotta, alijs communibus. *Ead. 15. Mart. 1614.*
- 13 Idem de eo, qui locum tenens Episcopi sedet extra suum stallum. *ead. 7. Junij, & 10. Nou. 1612.*
- 14 Absentibus in seruitio Papæ non debentur distributiones. *cong. conc. 13. Nouemb. 1627.*
- 15 Neque duobus iis canonicis, quos potest Episcopus habere in sui seruitium, decisum referunt DD. *apud Barbof. de canon. cap. 25. num. 5.* nisi ex quadragenaria consuetudine ex Sbrozio, & Monet. *de distribut. quest. 8. num. 15.*
- 16 Etiam si hi duo canonici comitentur Episcopum in uisitatione, decisum referunt idem *ibid. apud Barbof. num. 6.*
- 17 Qui inseruiunt Episcopo celebranti Missam planam in cathedrali non lucratur, *cong. conc. 17. Mart. 1619.* nisi teneantur ex consuetudine. *cong. Rit. 28. Apr. 1608.*
- 18 Absens studiorum causa non lucratur distributiones. *decisum referunt DD. apud Barbof. loco cit. num. 10. 11.*
- 19 Conciliantur loca Conc. Trid. de distributionibus. *sess. 21. c. 3. & sess. 24. c. 12. & sess. 22. c. 3.* vt hic vltimus textus loquatur in Dignitatibus, à quibus ordinarius tertiam partem fructuum separari potest, & dato, quod distributiones non sint tenues, & à non seruientibus amittantur, locis pijs sunt applicandæ. In alijs textibus dicitur, quod, quando distributiones sunt tenues, vt negligantur, applicentur alijs præsentibus proportionabiliter. *decisum referunt DD. cum Barbof. de iure Eccles. l. b. 3. cap. 18. num. 89.*
- 20 Accrescunt autem iis tantum, qui vere interfunt horis canonicis, non infirmis, neque alijs priuilegiatis. *ibidem num. 90.*
- 21 Non debentur Canonico distributiones, qui fuit Romæ pro negotijs capituli contra Episcopum. *cong. conc. 17. Auelina 16. Apr. 1633.*

Canonicorum munera, & præsertim in Choro.

- 1 Quibus onera sunt annexa Missarum, Euangelij, Epistolæ cantatiuæ; si infra annum ordines suscipiant. *Trid. sess. 22. cap. 3.*

C 3 2 Ca-

- 2 Canonici recusantes sumere sacros ordines debitos, cum ætatem habent, post monitionem priuari possunt ab Episcopo. Decisum refert Garz. p. 3. cap. 4. nu. 22.
- 3 Possunt, & debent cogi ab Episcopo, vt per se ipsos subeant annexa onera. Trid. supra.
- 4 Omnes per se, nõ per substitutos, compellantur obire diuina officia, & Episcopo celebranti, aut Pontificalia exercenti assistere, & inferuire. Idem sess. 24. cap. 12.
- 5 Idem in Choro Deum laudent reuenter, & distinctè, & deuotè. *ibid.*
- 6 Quæ ad diuina officia spectant, Episcopus cum duobus, quorum vnus ab Episcopo, alter à Capitulo deligatur, Canonicis prouidere poterit, nisi formula præscribatur à Conc. Prouinciali. Idem *ibidem.*
- 7 Licet Episcopus habeat annexum Canonicatum, non tamen tenetur obire functiones Canonicales. Congr. Episc. 16. *Iunij* 1601.
- 8 Cogendi sunt Canonici ad cantandas Missas ijs diebus quibus debent ex institutis, & consuetudine Ecclesiæ ipsorum. Decisum refert Garz. par. 3. cap. 2. nu. 495.
- 9 Præfectus eligatur Chori ab Episcopo, vel eiusmodi officio fungatur ille, qui digniori loco sedet. Prou. 4.
- 10 Amoueri potest ille arbitrio Episcopi. *ibid.*
- 11 Officia alia data nemo recuset, sine causa, sub pœna perdendi lucrum sex mensium. Prou. 3.
- 12 Constituatur Hebdomadarius, qui, si suo officio defuerit, trium dierum distributionibus careat, quas Episcopus arbitrio suo, vel ceteris operam Choro dantibus diuidat, vel in pium vsum conferat, tributa parte illi, qui suppleuit. Pro. 1.
- 13 Prima Sedes in Choro conceditur Hebdomadario parato tantum: Congregat. Rit. 22. *Augusti* 1626.
- 14 Alij Officiales priuentur distributionibus, qui per se non funguntur officio suo, nisi sint legitimè impediti, & obtenta licentia à Præfecto, seu Ordinatio. Prou. 1.
- 15 Absente Episcopo, benedictiones candelarum cinerum, palmarum, & Fontis fiant per eum, qui cantaturus est Missam. Congreg. Rit. 12. *Iunij* 1627.
- 16 Dignitates nolentes cantare pro absente Episcopo, impeditæ legitimè, possunt stare in stallis. eadem *ibidem.*
- 17 Tabella adsit Horarum pro campanis pulsandis pro varia temporum ratione. Prou. 4.
- 18 Ne detur signum communium officiorum ante signum Cathedralis, vel Matricis Ecclesiæ loci, excepto Matutino, quod non vbique eodem tempore dicitur. Prou. 1.
- 19 Matutinum vesperi non dicatur, exceptis diebus ex instituto Ecclesiæ. *ibid.*
- 20 Dicatur in Choro, vel hyeme in Sacristia, vel alibi de licentia Episcopi *ibid.*
- 21 Prima, oriente Sole, vel paulo post *ibidem.*
- 22 Hora diuidantur cum interuallo. *ibidem.*
- 23 Pulsata campana, luminibusque accensis officium ne differatur ad instantiam alicuius, & Hebdomadario absente, maior iubeat alteri, vt incipiat. Congreg. Episcop. 18. *Apr.* 1617.
- 24 Quod præscribitur in ceremoniali, vt Canonici de sacristia egrediantur bini, intelligitur in solemnitatibus. Congreg. Rit. 12. *Iunij* 1628.
- 25 Ad maiorem in Choro spectat intonare initium officij per, Pater noster, & idem, eo finito, dabit signum, vt incipiatur Hora. Congr. Episc. 18. *Apr.* 1617.
- 26 Idem dicit: Dies, & actus &c. Adiuutorium &c. Dominus nos benedicat, &c. Noctem quietam &c. Benedicat, & custodiat &c. Dominus det nobis suam pacem; nisi alia sit consuetudo. eadem *ibid.*
- 27 Nemo, dum celebrantur officia diuina, extra Chorum cum cotta vel sine ea permaneat; neque in Choro scripturas legat, scribat, aut impertinentia agat, sub pœna absentia. eadem *ibid.*
- 28 Nemo egrediat, etiam expleto officio, antequam finis signum a maiore detur. *ibid.*
- 29 Plures, quàm duo, pro qualibet vice ne deserant chorum, alijs existentibus in choro; & in egressu, ac regressu reuerentiam maiori exhibeant, causam Punctatori significant, aliàs punctentur *ibid.*
- 30 Ne chirotheca in Choro adhibeantur. Prou. 4.

- 31 Neque pileus pro birreto, sub pœna absentia. Prou. 1.
- 32 Ad Horas omnes ardeant in altari duæ saltem candelæ. Congregat. Episcop. 7. Aug. 1595.
- 33 Officium duplex, & Dominicale, cum cantu recitetur, non solis verbis: Psalmi sine cantu in Matutino minus solemniter poterunt dici: ad Laudes, ij cantentur. Prou. 4.
- 34 Consuetudo cantandi omnia retineatur. *ibid.*
- 35 Cantanda à Musicis prius probentur ab Episcopo. Prou. 3.
- 36 Laici cantores sint in habitu clericali. Prou. 1.
- 37 Organum tantum, non alia instrumenta adhibeantur. Prou. 4.
- 38 Edantur Regulæ de disciplina chori, cum pœnis. Prou. 5.
- 39 Uniformitati consulatur in stando, sedendo, genuflectendo &c. Prou. 1.
- 40 Tabella item habeatur in sacristia, in qua prescribatur singulis, quid agendum sit. *ibidem.*
- 41 Quamvis præbendæ non sint distincte, conuenit tamen, ut fiat distinctio pluuiarium, planetarum, & dalmaticarum, in solemnioribus. Congregat. Rit. 15. Martij 1608.
- 42 Qui peccarit hoc genere, distributiones amittat. Hæc, in qua peccauerit. Prou. 1.
- 43 Magister chori, vel ceremoniarum ab Episcopo de consensu Capituli constituatur, communi sumptu, si opus erit. *ibidem.*
- 44 Mansionarij in suo munere contumaces, vel negligentes, pro modo culpæ à præfecto chori puniantur in distributionibus. *ibid.*
- 45 Se inuicem reuereantur Canonici, qui & venienti Canonico in chorum assurgant ceremon. Episcop. l. 1. cap. 18.
- 46 Et qui gestant almutium, dum assurgunt, à scapulis ad brachia demittant. *ibidem.*
- 47 Canonico surgent, ut cantet Antiphonam, vel aliud faciat, surgant alij Canonici de eodem choro. Vide Item Episcop. *ibidem.*
- 48 In feria 5. Cœnæ Domini communicent omnes Canonici, & alij ad Missam

- solemnem. Congr. Rit. 27. Septemb. 1608.
- 49 In Missa, etiam priuata, abstineant ab usu anuli. eadem 20. Nouemb. 1628.
- 50 In Sacramentorum administratione ne adhibeant rochetum, & cappam, si ijs vtantur in choro; sed cottam, & stollam eadem 12. Iulij 1628.
- 51 Pro Canonico mortuo Missa fiat conuentualis. Prou. 4.
- V. Archiuum. num. 6. 12. Exequia Ecclesiasticorum. num. 4. 7. 11. Index Synodalis. num. 3. 4. 10. Missa Conuentualis. num. 1. 2. 24. Præcedentia. num. 21. 28. 31. 32. 37. 38. 39. Processio num. 6. 34.

ADDITIO.

- 1 Annus canonici ad ordinem suscipiendum incipit à die habitæ possessionis, dummodo per eum non steterit, quo minus antea possessionem perceperit. Decisum 13. Sept. 1631. refert Barbofs. de canon. cap. 16. num. 7.
- 2 Canonici digniores debent federe in sedibus, quæ sunt viciniore Episcopali sedi, congreg. Rit. 15. Mart. 1608.
- 3 Canonici non debent ascendere ad stallum Dignitatum, si absint. ead. 18. Mart. 1618.
- 4 Canonicus locum tenens Episcopi debet in choro federe in suo stalli canonicali eadem 7. Iunij, & 10. Nou. 1612.
- 5 Ante Dignitates non debet poni puluinar cum tapete, sed sedeant in suis stallis, sicut canonici; quandoque ratione Dignitatis potest dari puluinar de corio tantum. eadem 24. Mart. 1612.
- 6 Canonicus Protonotarius in habitu Prælatitio sedet separatim ab alijs canonicis. ead. 30. Apr. 1604. 23. Mart. 1619.
- 7 Ne gestet Rochetum sub cotta, si alij cottam tantum. eadem 15. Mart. 1614.
- 8 Neque crucem militarem super habitum canonicalem. eadem 2. Octob. 1601.
- 9 Cantoris munus, est distribuere lectiones, Antiphonas, & Prophetias. eadem 6. Decemb. 1613.
- 10 Potest assumere Vicecantorem ab Episcopo approbatum, qui non sit de ijs, qui alioquin in choro adesse debent. eadem 19. Mart. 1611.
- 11 Canonici tenentur psallere, aliàs non

- fatisfaciunt obligationi suæ. *cong. concil. 20. Apr. 1602. apud Barbof. de canon. c. 20. num. 12.*
12. Potest Episcopus cogere canonicos ad discendum cantum Gregorianum, etiam per subtractionem fructuum. *cong. eadem 9. Maj 1620. apud eundem Barbof.*
13. Alta voce debent cantare Canonici, sed non potest eos Episcopus cogere. *cong. Rit. 23. Nov. 1602.*
14. Officium in choro dato signo est inchoandum, non expectato Vicario Generali. *eadem 2. Febr. 1606. nec est inchoandum tamen statim dato signo, sed elapsa tertia horæ parte post signum datum. eadem 3. Sept. 1605.*
15. Aquæ aspersio facienda est singillatim quibuscumque dignitatibus, & Canonicis, incipiendo ab iis, qui in dextro sunt cornu, non unico ictu in circulum. *eadem 20. Dec. 1601. pro Eccl. Perusina.*
16. Non conuenit, quod prima Dignitas celebret Missam ante processionem Sanctissimi Sacramenti, & deinde altera Dignitas minor illud gestet in processione. *eadem vltim. Jul. 1632.*
17. Diaconum & Subdiaconum in Missa debere esse eiusdem ordinis cum celebrante, & contrariam consuetudinem esse abusum censuit *eadem 7. Sept. 1593. 14. Febr. 1615. 8. Februar. 1631. 31. Mart. 1629. 8. Mar. 1631. In Vesperis seruetur ceremoniale Episcoporum. l. 2. cap. 3.*
18. Canonici non debent seruire per alios, nisi sint legitime impediti, & tunc Dignitates per Dignitates, Canonici per Canonicos. *ead. 18. Maj 1602.*
19. Vices Canonicorum, & aliorum inferiorum non suppleunt Dignitates, sed bene inferiores pro Dignitatibus. *eadem 3. Junij 1617.*
20. Si vero Dignitas ex consuetudine obtineat simul canonicatum, vel portionem, debet munera his incumbentia facere, etiamsi talia sint, à quibus Dignitates alioquin immunes sunt. *eadem 16. Maj 1601. 18. Maj 1602.*
21. Dignitates, quæ habent præbendas cum onere cantandi Euangelium: seu Epistolam, non tenentur ministrare inferioribus. *eadem 10. Ianuar. 1604.*
22. Diaconus, etiamsi sit ex Dignitatibus debet incensare alios, & incensari post
- Canonicos, & Magistratum secularem non autem Mansionarios, quos incensare debet alius Capellanus, seu Magister ceremoniarum pro loci consuetudine. *eadem 10. Jun. 1600.*
23. Cum Antiphona præintonantur: omnes ab utroque latere chori surgere debent iuxta ceremoniale, non obstante consuetudine. *ead. 23. Mart. 1602.*

Canonicor. munera erga Episcopum.

1. Episcopo celebranti, aut Pontificalia exercenti, compellantur Canonici assistere, & inseruire. *Trid. sess. 24. cap. 12.*
2. Etiam si titulo vacationis absint, & reuerentes puniat Episcopus. *Decisum refert. Garz. parte 3. capitulo 2. nu. 496.*
3. Canonici collegiarum ecclesiarum non tenentur inseruire Missæ Pontificali in aliena ecclesia, neque interesse in cathedrali in festis principalibus, deserentes ecclesiam propriam. *Congreg. Episc. 20. Julij. 1592.*
4. Assistentia, quæ fit ad Missam, & Vesperas, fiat cum Pluniali. *Congreg. Rit. 3. Augusti 1602.*
5. Assistentia duarum dignitatum ad sedem Episcopi, congruit, quando præbendæ non sunt distinctæ. *ead. 19. Maj 1607.*
6. Ut parent se Canonici ad Missam Pontificalem, & alia, provideatur, vel communi sumptu Capituli, vel alia ratione. *Prou. 4.*
7. Venientem Episcopum ad Horas canonicas debent Canonici in habitu canonicali ex ea aula, vel camera, quam ad hoc destinauerit, comitari, & deducere. *cerem. Episc. l. 1. c. 15. Canonici in hoc casu sequuntur Episcopum bini. ibid.*
8. Non debent cogi sub pena excommunicationis ad associandum Episcopum. *Congreg. Episc. 28. Maii 1584.*
9. In porta Ecclesiæ dignior ex capitulo porrigit Episcopo aspersorium cum osculis. *Cærem. sup.*
10. In porta ecclesiæ collegiæ porrigit ei aspersorium Prior collegiæ, non prima Dignitas in cathedrali. *Congr. Rit. 15. Martii 1608.*
11. Inchoatis Horis, si venit Episcopus, obuiam eant illi quatuor, aut quinque Canonici. *eadem 4. Julij 1615.*